

Andet slet Intet høvt at bemærke ved § 1, som blot gaar ud paa at definere det Omfang, der skal tildeles den forventede nye Commune, og hvorved jeg kun skal bemærke, at Grændserne der falde sammen saavel for Skole- og Parochialdistrictet som for det, der nu skal tildeles Communen. Saavidt jeg veed, er intet Ændringsforslag dertil fremkommet, og jeg skal derfor kun anbefale Paragraphen til Antagelse.

Formanden: Jeg bemærkede, at der ikke var fremkommet noget Ændringsforslag udenfor dem, som af Udvalget ere stillede.

Da ellers Ingen ønskede at yttre sig, stred man til Afstemning, hvorved

Udkastets § 1 (see Anhang Sp. 74—75) vedtoges eenstemmigt med 38 Stemmer.

Derefter fattes det næste Afsnit, omfattende Udkastets §§ 2—7 inclusive, tilligemed de dertil stillede Ændringsforslag til § 3, under Forhandling.

Ordføreren: Dette Afsnit indbefatter den Paragraph, der efter Udvalgets Mening ene frembød Nødvendigheden af en virkelig Forandring, nemlig § 3, der omfatter Betingelserne for Valgret og Valgbarhed, hvilke for denne Commune ere de samme. I det oprindelige Udkast, som i 1852 blev forelagt for Landsstinget, var der foruden de almindelige Betingelser, mod hvilke der naturligviis Intet kunde være at indvende, — Fuldmyndighed, Ubergstethed, Raadighed over sit Bo, fast Bopæl i eet Aar med egen Dug og Dist, altsaa de reent personlige Betingelser, og Betingelserne for Hjemstedsvetten — fordret en Censur af 2 Rdl., og dernæst at Vedkommende skulde enten eie en Bopæl eller have leiet paa Vilkaar, der stiftede mindst et Fjerdingaars Dygtigelse. Denne sidste Bestemmelse er beholdt fra det forrige Udkast, hvorimod Forhøielsen af Censur fra 2 til 5 Rdl. er noget Nyt, der dog ikke er skeet uden Foranledning af det tidligere, af Landsstinget nedsatte Udvalg, som derom vel ikke gjorde nogen bestemt Indstilling, men henstillede det til nærmere Overveelse. Anledning hertil var den Frygt, der var yt-

ret fra flere Sider og som navnlig fra Standerborg Amtsraad havde faaet nogen Støtte, Frygten for, at Fabrikarbejderne og gjennem dem Fabrikherren skulde faae en uforholdsmæssig Indflydelse paa hele Communen. Det har imidlertid efter de nu foreliggende, meget bestemte, detaillerede Oplysninger vist sig, at denne Frygt er aldeles ugrundet. Jeg skal i saa Henseende kun henvise til Udvalgets Betænkning, hvorpå det vil sees, at ved en Censur af 5 Rdl. vil der kun blive 16 Vælgere, og deriblandt fra Fabrikken kun 1, og ved Siden deraf sees det, at selv ved en Censur af 1 Rdl. bliver der kun 79 Vælgere og deraf fra Fabrikken kun 10, saa at det er en complet Misforstaaelse, der i denne Henseende har forsværet Vedkommende. Vi have vel ikke troet os berettigede til at opkaste det Spørgsmaal, om det overhovedet er overeensstemmende med Grundlovens Aand og med de for Valg til Rigsdagen gjældende Bestemmelser, at der skal gives en Censur, idet vi have troet, at dette locale og temporaire Regulativ ikke egner sig til Udgangspunkt for en hele Landet omfattende Reform; men det er derimod ganske vist, at et Antal af 79 Vælgere ikke er for stort i Forhold til Byens Omfang og Betydning, og det er ganske vist, at 10 Vælgere fra Fabrikken vilde, — selv om de fulgte alle Ti med Fabrikherren gjennem Lykt og Lyndt, for at benytte et Udtryk, der i den senere Tid synes at vinde Hævd, — ikke kunne beherske de 69, der i saa Henseende maatte ansees for fuldkommen uafhængige. Aldeles utilraadeligt have vi anset det at fastholde en Bestemmelse, der i vore øvrige communale Forhold savner al Analogie, nemlig at fordre Leiemaal af en vis bestemt Bestaaenhed. Det kan være et fornuftigt Princip at fordre Grundeendom, — jeg billiger ikke dette Princip, men det har i alt Fald været ganske almindeligt anvendt i mange Forhold; — men, naar Grundeendom først ansees for ikke at være nødvendig, og det antages, at Leiemaal i det Hele er tilstrækkeligt, da er det vist Staten aldeles uvedkommende, hvorledes Vedkommende bære sig ad med at tilveiebringe de Betingelser, som skulle være tilstede; og, at fordre skriftlig Contract af en vis Bestaaenhed forevist Communalbestyrelsen, er en saa alde-